

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทนำ	ก
๑. สาเหตุของการใช้พาหนะวีลต่าง	๑
๑. การใช้วีลต่างตามหลักฐานในสมัยราชวงศ์มั่งราย	๑
๒. สาเหตุที่ใช้วีลต่างบรรทุกสิ่งของและสินค้า	๔
๒.๑ สภาพด้านภูมิศาสตร์	๔
๒.๒ ปัจจัยด้านการเมือง	๕
๒.๓ ความจำเป็นในการบริโภคสินค้า	๑๐
๒.๔ ปัจจัยด้านวัฒนธรรม	๑๒
๒. ลักษณะของพ่อค้าวีลต่างและกองคาราวาน	๑๗
๑. ลักษณะของพ่อค้าวีลต่าง	๑๗
๒. ความคิดของพ่อค้าวีลต่าง	๑๕
๓. ลักษณะของวีลต่าง	๒๐
๔. ลักษณะของกองคาราวานวีลต่าง	๒๓
๓. การค้าขายของพ่อค้าวีลต่าง	๒๘
๑. ลักษณะการค้าขายในภาคเหนือก่อนคริสต์ศตวรรษที่ ๑๕	๒๘
๒. สินค้าเข้าในภาคเหนือ	๒๕
๓. สินค้าออกจากภาคเหนือ	๓๒
๔. เส้นทางการค้าที่เกี่ยวข้องกับพ่อค้าวีลต่าง	๓๒
๔. ความสำเร็จและความล้มเหลวในการพัฒนาการค้าขาย	๕๖
๑. รายได้จากการค้าขาย	๕๖
๒. การใช้จ่ายรายได้	๖๐
๓. ความล้มเหลวจากการเปลี่ยนสถานภาพจากพ่อค้าวีลต่าง เป็นพ่อค้าในเมือง	๖๓

๕. การสิ้นสุดสถานภาพของพ่อค้าวัวต่าง	๖๕
๑. สาเหตุในการเลิกค้าขายด้วยพาหนะวัวต่าง	๖๕
๒. พ่อค้าวัวต่างกับการปรับตัวในอาชีพใหม่	๗๑
๓. บทบาทของรัฐบาลและผลกระทบที่พ่อค้าวัวต่างได้รับ	๗๓
๖. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๗๗
บรรณานุกรม	๘๔
ภาคผนวก	๘๕

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

	หน้า
๑. แผนที่แสดงจังหวัดในภาคเหนือของประเทศไทย	๖
๒. แผนที่แสดงภูเขาที่สำคัญในภาคเหนือ	๗
๓. แผนที่แสดงแม่น้ำในภาคเหนือ	๑๑
๔. รูปภาพแสดงวัวต่าง, ม้าต่าง	๒๑
๕. ลักษณะการเดินทางของกองคาราวานวัวต่าง	๒๕
๖. แผนที่แสดงที่พักของกองคาราวานวัวต่าง	๒๖
๗. แผนที่แสดงการเดินทางของกองคาราวานจีนฮ่อ และเงี้ยว	๓๔
๘. แผนที่แสดงการเดินทางของกองคาราวานวัวต่างระหว่าง มะละแหม่ง – แม่ฮ่องสอน และ แม่ฮ่องสอน – เชียงใหม่	๓๗
๙. แผนที่แสดงการเดินทางของกองคาราวานวัวต่างระหว่าง มะละแหม่ง – เชียงใหม่	๓๘
๑๐. แผนที่แสดงเส้นทางการค้าขาย ระหว่าง มะละแหม่ง – น่าน	๔๒
๑๑. แผนที่แสดงเส้นทางวัวต่าง (เฉพาะสายสำคัญ) ในภาคเหนือของประเทศไทย	๔๗